

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Meditatie

*"Maar wanneer
het Gode
behaagd heeft...
Zijn Zoon in mij
te openbaren".*

Galaten 1:15,16a

*Gaat het over
de werken van
Christus dan
is het alles
gave en arbeid
Gods.*

Terugziende op zijn leven legt Paulus een voor ons allen leerzaam getuigenis af met betrekking tot de door hem verkregen kennis van Christus. Leerzaam en nuttig voor ons omdat immers de zaligheid staat of valt met de kennis van de Heere Jezus.

Christus werd in hem geopenbaard. Het woord 'openbaren' ziet op het wegnemen van een verborgenheid, het afnemen van een deksel waardoor de inhoud aan het oog werd onttrokken. Paulus getuigt van de Joden dat zij een deksel hebben op het hart. En dit geldt van ieder die leeft buiten Hem. Het is de grootste verborgenheid: een reddende Naam, onder de hemel gegeven, een nodigende en lokkende Zaligmaker, een beminlijk Vorst, een Heelmeester in alle ziekten, het antwoord op alle benauwende vragen en... een in zichzelf rampzalige zondaar, die nochtans aan Hem voorbij gaat.

Hier ligt de verklaring van dit raadsel: het is omdat er een deksel op de mens ligt. Het is door dit deksel dat de mens zich in duizend bochten wringt en onophoudelijk slag levert om buiten de invloed van Christus te blijven. Dat is onze nood!

Daarom leeft u onbekeerd en onbekommerd voort. En daarom, kind des Heeren, berooft gij u van dit rijke licht. Hier blijkt de diepte van de val op het duidelijkst. Hier wordt de zonde een zondigen tegen genade.

Het deksel openbaart zich in allerlei vorm. Er zijn deksels van zonde, van ongeloof, deksels van lichtzinnigheid en oppervlakkig-

heid. Maar er zijn ook deksels van vroomheid en eigengerechtigheid. In de smids van de satan kunt u deksels zien en ontvangen in allerlei vorm en grootte. En van zoveel arme zielen geldt: "zonder God en zonder Christus. Vreemdelingen van het leven Gods!"

Hier zullen we ons bij neer moeten leggen. We kunnen ons het deksel niet wegnemen of afschudden door eigen kracht. Maar luistert nu verder! Hierom zegt juist Paulus: "het heeft Gode behaagd..." Paulus' levensgeschiedenis zegt ons dat hij zelf niet door zichzelf tot Christus is gekomen. God deed het. Gaat het over de werken van Christus dan is het alles gave en arbeid Gods. In de Kerstnacht daalde Hij uit de hemel neer als een Gave Gods.

Op de Paasmorgen wordt Hij opgewekt door de kracht Gods. Deze Goddelijke werkzaamheid doet zich ook gelden bij de toepassing van Christus in het hart. Vergeten we het nooit, dat de Christus een Geschenk is uit de Handen des Vaders. God Zelf staat er achter! Wat een troost voor alle uitzierende en worstelende harten, die roepen om Hem en Hem alleen.

Hoe vinden we de schuilplaats in de Rots der behoudenis? Hoe kunnen we komen tot Hem, Wiens bloed reinigt van alle zonden? Is dat uw vraag? De Schrift blijft op deze vragen het antwoord niet schuldig. God wil door Zijn Geest Christus heerlijk maken in het hart, in uw leven: "Deze is Mijn geliefde Zoon in Wien Ik al Mijn welbehagen heb. Hoort Hem". Dan staat uw zaak niet hopeloos. Dan is de weg niet toegesloten.

Wel bij u... U hebt het op allerlei wegen geprobeerd en het lukte niet? De Almachtig God vertrouwt u dit werk niet toe. Hij doet het Zelf. Ieder die daarom bidt zal het ervaren. Ieder die Hem leert geloven op Zijn Woord, zal roemen: Mijn Heere en mijn God! Dan leidt dit niet tot een passieve, afwachende houding. God werkt de zaligheid middellijk uit. Het middel is hier het geloof. "Geloofd in de Heere Jezus en gij zult zalig worden, gij en uw huis". Rust dan niet voor dat gij Hem hebt gevonden.

Zo werd Christus geopenbaard in het hart van Paulus. Wie dit meemaakt en ondervindt kan daarvan inderdaad zeggen: het was een openbaring voor me. Christus te kennen, zich geheel over te geven, de Kracht van Zijn bloed te ervaren..., het gaat alle schoon van de wereld en mensen ver te boven. Het betekent de weg tot God en de zaligheid gevonden te hebben, de prikkel der zonde gebroken te zien, een gesloten hel te aanschouwen. Welk een voorrecht: Christus in mij! Er staat heel persoonlijk: in mij. Niet aan mij zodat het nog gedacht kan worden als een zaak van de buitenkant. In het diepst van het leven. Want God herschept de mens in zijn diepste wezen.

Nu worden de diepste roerselen van het leven beheerst en bepaald door Hem. In de grootste smarten blijven onze harten in de Heere gerust!

De gemeenschap met Hem is een zeer nauwe en duurzame betrekking. Het zou reeds groots

zijn Hem bij tijden te mogen aanschouwen. Hier staat het veel sterker! Zo voelt Gods Kerk in zich de kracht der zonde, maar tevens de meerdere krachten van Zijn trouw en liefde. Daarom mag Gods Kerk het weten: Ik leef, maar

niet meer ik, Christus leeft in mij. Ligt dit te hoog? Geldt dit alleen voor de enkeling zoals Paulus bijvoorbeeld? Of is God rijk in Barmhartigheid? Er is evenwel één leven": dat zij U kennen en Jezus Christus Die Gij gezonden hebt.

Het woord vervuld:

Elk die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot, wordt van DIT heil, die weldaan deelgenoot.

P. Roos

Ambtelijke praktijk

Een herder spreekt Jakobus 1:12 en 13

*Met het
gehoorde
moet men
gaan naar
de Schrift
en vanuit
het Woord
onderwijs
geven.*

Een predikant dacht aan het begin van zijn ambtelijke loopbaan: als ik de hoofdlijnen maar weet van de ziekentroost, dan weet ik genoeg. De ziekentroost heeft betekenis voor het pastorale werk. Terecht is gezegd: het is een onderwijzing in het geloof en de weg der zaligheid om gewillig te sterven. In de praktijk van het ambtelijke werk en ook wel door de prediking kwam de predikant er achter dat hij met de zieken-troost niet klaar was. Er is meer. Gods Woord wijst op zoveel. Daarbij kunnen de levensomstandigheden en gestelheden van het hart verschillend zijn. En niet te vergeten de wegen des Heeren kunnen onderscheiden zijn. Van-

daar dat het lezen van het Woord een voortdurende eis blijft als ook het luisteren naar en het in zich opnemen van wat men hoort in de gemeente of daar buiten. Met het gehoorde moet men gaan naar de Schrift en vanuit het Woord onderwijs geven. Een voorbeeld daarvan wordt ons in Jakobus gegeven.

Een echte pastor

Jakobus is een echte pastor. Wat er zo leefde onder de gemeenteleden was hem niet onbekend. Daarbij was het sociale maatschappelijke leven betrokken. Er waren armen en rijken. Hij bemerkte dat beiden wisten te spreken van beproeving of verzoeking. Beiden gaf Jakobus

onderwijs met daarbij, wanneer bij beiden in hun omstandigheden het geloof schittert, de daarbij behorende zaligspreking. Jakobus zegt: zalig is de man die verzoeking verdraagt; want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft dengenen die Hem liefhebben (vs. 12). Het woord 'zalig' komt in de Schrift veel voor. In het Oude Testament heeft het de betekenis van zegen, van gaven ontvangen van de kant van de Heere. In het Nieuwe Testament wordt gewezen op het bezitten van overvloed en de heerlijkheid van het Messiaanse rijk. In Zijn zaligsprekingen wijst de Heere Jezus daarop. Men ontvangt in het leven en in de toekomst veel want de Heere is genadig en goedertieren. We kunnen aannemen dat Jakobus door het gebruik van zijn zaligspreking zich aansluit bij de Bergrede. De zegen na de beproeving zal zijn de kroon des levens. Die kroon heeft God de Heere beloofd aan degenen die Hem liefhebben. Het gebruikte beeld is ontleend aan de Griekse wereld en wel aan de Olympische spelen. Elke winnaar kreeg een kroon of een krans. Paulus spreekt in zijn zwanenzang van de kroon der rechtvaardigheid die hij zal ontvangen (2 Tim. 4:8). De gemeente Smyrna hoort van de koning der kerk: Zijt getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens (Openb. 2:19). Jakobus wijst in zijn brief op de kroon des levens (vs. 12).

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie opgenomen van ds. P. Roos over Galaten 1:15 en 16a "Maar wanneer het Gode behaagd heeft...Zijn Zoon in mij te openbaren". Ds. M.C. Tanis schrijft over Jakobus 1:12-13 "Een herder spreekt". Ds. J.M.J. Kieviet gaat door met de behandeling van het Avondmaalsformulier. Ds. P. Roos levert een bijdrage onder de titel 'Persschouw'. Ds. P. den Butter schrijft een laatste artikel over koning Joas. Ds. K. Hoefnagel schrijft het tweede deel van een impressie over de gehouden Ontmoetingsdag op Urk. Verder boekbesprekingen.

Jeugdappel +16

Het LCJ belegt D.V. zaterdag 30 oktober deze dag in gebouw LEG, Boeing Avenue 121, 1119 PE, Schiphol- Rijk. Thema: De tijd van je leven. Sprekers: Prof. dr. A. Baars en Ds. A. Th. Van Olst. Start middagprogramma 15.30 uur, start avondprogramma 19.00 uur

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 4 november verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 28 oktober.

AvH

De krans die men ontvangt in het stadion heeft slechts waarde voor de tijd. Hij is vergankelijk. Waar genoemde personen op wijzen heeft eeuwigheidswaarde. Spreekt van het eeuwig zalig leven. De kroon der heerlijkheid. Die eeuwige krans nu is voor hen die God liefhebben (vs. 12). Terecht staat er in de kanttekening van de Statenvertaling: het liefhebben wijst op hen die Christus liefhebben en hun geloof betonen met een standvastige liefde tot God en hun naaste. Die liefde tot de Heere is ook een sterke stimulans tot volharding. Maar dit dienen we te onthouden: liefhebben eist geen beloning, maar liefhebben ontvangt beloning. Het vooruitzicht in het strijdperk van het leven, temidden van de zorgen en noden, niet doelloos. De Koning van de Kerk wist van de levenssituatie van de gemeente van Smyrna. Hij wijst erop: gij zijt arm. Maar zegt erbij: gij zijt rijk (Openb. 2:9). Men heeft een schat waardoor men rijk is, nu en in de toekomst. De schat verrijkt het leven tot in eeuwigheid. De Heere Jezus heeft tot bemoeiding gezegd: wie volharden zal tot het einde die zal zalig worden (Matth. 24:13).

Herderlijk pastoraat

Wanneer het nu gaat over beproeving of verzoeking komt het voor dat God de Heere wordt gezien als de schuldige van alles. Kwaadspreken van de Heere wordt gehoord of men denkt kwaad van de Heere. De eeuwen door is kwaadspreken van de naaste erg. Het negende gebod wordt vaak overtreden. Maar hoe is dit als het gaat over de Heere? In Hem wordt geen onrecht gevonden. Oud Israël heeft zich tijdens het verblijf in de woestijn aan het kwaadspreken verschillende keren schuldig gemaakt. Openlijk werd het gehoord. Wat in Egypte begonnen is zet zich voort in de woestijn. In de dagen van Jakobus waren er christen-joden die het kwaadspreken van de Heere niet konden nalaten. Christen geworden en nu zo'n leven! Hoe hadden we het en hoe is het nu! Welk een gedachten omtrent de Heere kunnen opkomen en zelfs uitgesproken wor-

den. De mentaliteit van Israël ligt niet begraven. Zij is er vandaag nog. En dat niet slechts buiten de kerk. Hoe erg. Want de Heere stuurt niet aan op de ondergang, maar op het leven. Daarbij hoe de weg ook is in de woestijn van het leven, de Heere verlaat niet. Gelijk de Heere het manna in de woestijn niet inhield, zo is Zijn zegen op de weg door het leven blijvend. Daar was Jakobus van overtuigd zodat hij met nadruk schrijft: want God kan niet verzocht worden met het kwade en Hij Zelf verzoekt niemand (vs. 13). God de Heere kan niet verzocht worden. Hij wordt door het kwade niet overvallen. Hij is soeverein. Heilig en rechtvaardig. Niemand kan een echte grond vinden om Hem te beschuldigen over Zijn doen of laten. Laat het niet vergeten worden zo zegt Jakobus. God de Heere brengt

niemand in verzoeking. Het is zelfs zo en dat is van betekenis voor het pastoraat: wie God de Heere beschuldigt verontschuldigt zichzelf. Die zelfverontschuldiging is in het paradijs begonnen. Als de Heere God Adam vraagt: wat is dit dat gij gedaan hebt? Het antwoord was: de vrouw die Gij bij mij gegeven hebt, die heeft mij van die boom gegeven en ik heb gegeten (Genesis 3:12). Welk een liefde kent Jakobus tot de Heere. Van harte spreekt hij de Heere vrij. Maar er is ook hartelijke liefde tot de geadresseerden. Onthoudt het: verzoeking komt niet van Boven. De Heere laat zien het verschil tussen beproeving en verzoeking. Het is te vinden in Zijn Woord. Ook vandaag! Het is een deel voor het pastoraat.

M.C. Tanis

Wie God de Heere beschuldigt verontschuldigt zichzelf.

Bijbelstudie

JOAS - 6

**2 Koningen 12:17-21;
2 Kronieken 24:19-27**

Verleiders hebben hun kans schoon gezien om Joas ertoe te brengen de dienst des Heeren te verlaten en een andere godsdienst in te voeren. Hoe kon dat gebeuren en dat ook nog zo snel en zonder moeite?

Waarschuwingen

Hier is maar één antwoord op: Het was bij Joas nooit echt. Al die tijd was hij niet meer dan een mondbelijder, een vormdienaar. Er was geen innerlijke overtuiging. Dat zal zelfs gezegd moeten worden van de ernst waarmee Joas de tempelrestauratie leek aan te pakken. Hij deed alles alleen maar omdat hij onder invloed van Jojada stond. Ach ja, zulke dingen gebeuren vaker. Zolang als mensen in de omgeving leven van anderen die ze intuïtief respecteren en tegen wier mening zij niet durven ingaan, lopen ze in het paadje. Maar als die invloed wegvalt en als andere invloeden zich doen gelden gaan ze overstap. In feite hadden ze nooit

een eigen mening en zeker geen eigen overtuiging. Gemakkelijk beïnvloedbaar zijn ze, nu eens van de ene kant en dan weer van een andere kant. Zo kan niemand echt op hen aan. Zo was Joas, de man die als kind op zo'n wonderlijke manier gered werd en die jarenlang in de buurt van godvruchtige mensen mocht leven.

Wat een bittere teleurstelling moet dit geweest zijn voor al die mensen in Juda die God hebben gedankt voor deze koning, die openlijk leek te breken met de goddeloosheden van zijn voorgelacht. Met groot verdriet en bange zorg hebben ze dit alles zien gebeuren. Durfden ze nog hopen dat Joas op zijn schreden zou terugkeren?

Zeer teleurstellend is ook dat de grote massa van het volk niet in verzet komt. Het leek allemaal zo mooi. Toen Jojada voorstelde dat het volk zich via een verbond zou verplichten om de Heere te dienen stemde men daar ogenschijnlijk van harte mee in. Ja, zo leek het wel, maar nu blijkt dat het ook bij het volk niet zo diep zat. De contra-reformatie wordt net zo gemakkelijk geaccepteerd als de reformatie indertijd.

*Getrouwe
ambtsver-
vulling kan
uitlopen op
de bittere
vijandschap
van mensen
en kan zelfs
vervolging en
de dood tot
gevolg hebben.*

Het gevolg van dit alles? Dat er grote toornigheid komt over Juda. Vanwege Zijn heiligheid en rechtvaardigheid moet de Heere over deze schuld wel toornen. Dat betekent dat Hij Zijn gunst gaat onttrekken van het volk. Dat er straffen gaan komen. Hij is immers te rein van ogen dan dat Hij het kwaad zou kunnen aanschouwen. Toch is de Heere ook nu nog lankmoedig. Hij stelt de ontlading van Zijn toorn nog uit. Eerst stuurt Hij nog waarschuwingen door middel van Zijn profeten. Die waarschuwingen hebben geen andere bedoeling dan Joas van zijn kwade weg te doen terugkeren. Nog zoekt de Heere zijn behoud. Hij laat hem nog niet los. Joas krijgt nog gelegenheid om tot inkeer en tot bekering te komen. Maar het is te vergeefs. Alle roepstemmen worden in de wind geslagen. Er wordt niet naar geluisterd.

Nog erger wordt het. Een van die profeten die door de Heere gebruikt wordt is Zacharia. Hij wordt de zoon van Jojada genoemd, maar zoals dat wel vaker het geval is, wordt het woord 'zoon' hier gebruikt in de betekenis van kleinzoon. Volgens wat we de Heere Jezus horen zeggen is deze Zacharia de zoon van Barachia (Matt. 23:35). Deze Barachia zal dan de zoon van Jojada zijn geweest. Krachtens zijn afstamming van Jojada is deze Zacharia ook een priester, die zijn werk verricht in de tempel. Als hij bezig is met dat priesterwerk en als hij in die positie op een plaats staat die boven het volk in de voorhof uitsteekt, wordt hij aangegrepen door de Heilige Geest. De Geest trekt hem aan, alsof hij een kleed is waarmee de Geest Zich bedekt. En door die Geest spreekt de priester als profeet.

Een ernstige boodschap, die er niet omheen draait. 'Zo zegt God: Waarom overtreedt gij de geboden des Heeren? Daarom zult gij niet voorspoedig zijn; dewijl gij de Heere verlaten hebt, zo zal Hij u verlaten'. Zo taxeert de Heere dus wat het volk aan het doen is. Gods geboden overtreden en zo de Heere verlaten. Daarom zullen ze geen voorspoed hebben, maar door de Heere verlaten worden. Was er reden voor het volk om zo

te handelen? Had de Heere aanleiding gegeven? Helemaal niet. Op het 'waarom' van Zacharia kan niemand een zinnig antwoord geven. Het is pure dwaasheid en goddeloosheid wat hier bedreven wordt.

Zo waarschuwt de Heere en spoort Hij aan om tot bezinning te komen. Helpt dit? Is het indringende woord van deze Zacharia, nota bene de (klein)zoon van de godvruchtige Jojada, overtuigend genoeg?

Moord op Zacharia

Er zijn er onder degenen die naar Zacharia hebben staan luisteren, die zich mateloos aan hem en aan zijn boodschap ergeren. Dat is met name het geval bij de prinsen die Joas hebben verleid. Zal deze Zacharia nu nog roet in het eten gooien? Zal de koning misschien nog naar hem luisteren en mislukken zo hun plannen toch nog? Natuurlijk mag dat nooit gebeuren. Deze mannen besluiten dan ook dat Zacharia moet sterven. Ze smeden een complot tegen hem. Ze beseffen echter wel dat ze nu toch wel de goedkeuring van de koning nodig hebben. Daarom haasten ze zich naar hem toe en vertellen hun verhaal. Dat doen ze natuurlijk zo, dat Joas geen al te beste indruk van Zacharia krijgt. In ieder geval geeft de koning toestemming - nee, zelfs een bevel - dat Zacharia gedood moet worden. Onmiddellijk, het doet er niet toe waar, al is het in de tempel. Zo gebeurt het ook. Zacharia is kennelijk nog niet uitgesproken. Maar de naar de tempel teruggekeerde prinses aarzelen niet. Ze laten Zacharia ook niet uitspreken, maar terwijl deze godsgezant nog bezig is met het brengen van Gods Woord, slepen ze hem weg van de plaats waar hij staat en stenigen hem. 'Tussen de tempel en het altaar', zoals de Heere Jezus zei (Matt. 23:35). Jojada liet niet toe, dat Athalia in het huis des Heeren gedood zou worden, maar Joas deinst er niet voor terug om daar wel een boodschapper Gods te doden.

Dood door steniging. Een straf die door Gods wet werd uitgesproken over hen die de afgoden gingen die-

nen en anderen zochten te verleiden hetzelfde kwaad te doen (Lev. 20:2; 24:23). Een straf dus die Joas en de vorsten van Juda verdienen. Hier staan de dingen dus wel erg ondersteboven!

Zacharia is niet terstond gestorven. Terwijl de stenen op hem neerregenen spreekt hij nog een woord. Nog een laatste waarschuwing, dat de Heere dit niet ongestraft zal laten: 'De Heere zal het zien en zoeken!' God komt hier een keer op terug en Hij zal het straffen. Zo sterft hij, deze getrouwe getuige. Weggenomen uit dit leven terwijl hij bezig was met de getrouwe vervulling van zijn dienstwerk. Dat dienstwerk kan dus riskant zijn. Getrouwe ambtsvervulling kan uitlopen op de bittere vijandschap van mensen en kan zelfs vervolging en de dood tot gevolg hebben. Maar dan nog heeft de dienstknecht getrouw te zijn. Zoals zijn Meester getrouw is.

Wat is Joas ontzaggelijk ver van zijn plaats. Hij geeft het bevel om de (klein)zoon van zijn weldoener en opvoeder en vaderlijke vriend te doden. Is dat niet het toppunt van onbeschaamdheid en verdorvenheid? Hoe kan iemand zover komen? Had u gedacht dat ook dit van een mens verwacht kan worden? En dan nog wel van een mens die een tijdlang in zijn leven de indruk heeft gegeven, liefde voor de dienst des Heeren te hebben... Ziet u hier niet een voorafschaduw van wat we in de Nieuwe Testament zullen lezen omtrent de Heere Jezus? Ook Hij is gedood. Waarom? Omdat Hij de mensen in alle eerlijkheid Gods Woord bracht en hun zonden hen voor ogen stelde. Maar ze wilden het niet horen. Ze ergerden zich aan Hem. Hij stond hen in de weg. Dus moest hij weggeruimd worden. Jezus heeft het voorzien. Vandaar dat Hij, vlak voordat Hij ging lijden, deze geschiedenis nog eens heeft gereleveerd. Hij zag er Zijn eigen weg in.

Maar ondanks alle overeenkomst tussen Hem en Zacharia is de Heere Jezus toch meer dan Zacharia. Blijkt dat niet als we Zacharia's laatste woord naast een van de laatste woorden van de Heere Jezus leggen? Zacharia sprak van de

wraak die de Heere zou brengen over de zondaars. En zeker, dat deed de Heere Jezus ook. 'Zie uw huis wordt u woest gelaten' zei Hij bij dezelfde gelegenheid waarin Hij over Zacharia's dood sprak (Matt. 23:38). Ook Hij weet van de toorn en de wraak van God over de zonde.

Maar Jezus zei meer dan dat, nietwaar? Van Hem zijn immers ook de woorden: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen' (Luk. 23:34). Bij God is ook de mogelijkheid van kwijtschelding en daar beroept de Heere Zich op. In dat voetspoor ging ook Stefanus. Toen hij gedood werd - ook door middel van steniging - bad hij: 'Heere, reken hun deze zonde niet toe' (Hand. 7:60). Gods barmhertigheid roemt tegen het oordeel.

Maar het oordeel komt ook. Wis en zeker. In het geval van Joas komt het zelfs zeer spoedig.

Het oordeel voltrokken

In Syrië regeert in die dagen koning Hazaël. Hij is die Hazaël van wie de profeet Elisa heeft voorgezegd dat hij veel ellende zou veroorzaken in het Tienstammenrijk. Dat heeft hij ook gedaan. Toen daar Jehu koning was heeft Hazaël kans gezien grote delen van het Overjordanse te veroveren (2 Kon. 10:32). Daarmee niet tevreden heeft Hazaël daarna ook nog pogingen ondernomen om heel het land Kanaän te bezetten, tot in het gebied van de Filistijnen toe. Als de Syrische legers daarmee bezig zijn gaat de Heere die legers gebruiken om het oordeel ook over Juda te voltrekken.

In 2 Koningen 12:17 en 18 lezen we dan dat Hazaël ook de strijd zoekt met Juda. Heel duidelijk legt de bijbelschrijver dan verband tussen wat de Syriërs doen en de zonden van Juda die door de Heere bezocht worden. God straft het kwaad. Maar Joas doet een poging om het gevaar af te wenden. Hij probeert Hazaël tevreden te stellen door hem allerlei kostbare dingen te geven. Die haalt hij dan onder andere ook uit de tempelschatten. Dingen die aan de dienst des Heeren gewijd waren en voor gebruik in de tempel bestemd, verdwijnen naar Syrië. Ook daar deinst Joas niet voor terug. Hazaël

is er echter niet tevreden mee.

De schrijver van 2 Kronieken laat zien (24:14) dat er ook gevochten is. In die strijd tussen het betrekkelijk kleine leger van Syrië en de veel grotere troepenmacht van Juda moet Juda toch het onderspit delven. Verschillenden van de vorsten, die Joas tot afval van de Heere verleid hadden, vinden de dood. De koning zelf wordt gewond. Het wordt dus letterlijk waar wat Zacharia gezegd had vlak voordat hij stierf: God heeft het kwaad gezien en Hij bezoekt het. Het kwaad van de afgoderij en het kwaad van de moord op Zacharia. 'Geen zondaar zal 't gewis verderf ontkomen als in het gericht door God wordt wraak genomen'.

Dit is nog niet alles. In de kring van de koninklijke hofhouding is intussen een stuk ontevredenheid ontstaan. De nieuwe koers die Joas is gaan volgen, wordt toch niet door iedereen toegejuicht. Ook de moord op Zacharia wordt afgekeurd. Waar loopt het straks nog een keer op uit met de koning? Is het niet beter om nog meer kwaad te voorkomen? Ja, maar hoe? Dan is het misschien wel het beste als Joas uit de weg geruimd wordt.

Dat idee is in ieder geval in het hoofd van twee van de beambten van Joas blijven vastzitten. Ze besluiten het ook uit te voeren. Terwijl Joas ziek ligt in Millo, maken ze een eind aan zijn leven door hem op zijn bed te doden. Verkeerd natuurlijk! Dit hadden ze nooit mogen doen. Paleisrevolutie, zoals dat in het noordelijke rijk wel meer was voorgekomen. Nu gebeurt het ook in Juda. Zakt dat rijk ook hoe langer hoe verder weg?

Maar hoe verkeerd dan ook, hier is intussen wel de straffende hand des Heeren. Joas ligt onder het oordeel. Het welverdiende oordeel. Hij moet voor God verschijnen en zal rekenschap moeten geven. Dat zal hem zwaar gevallen zijn!

Opmerkelijk is wie deze daad van de koningsmoord hebben gepleegd.

Hun namen worden vermeld evenals die van hun moeders maar niet die van hun vaders. Die namen zijn immers vrouwelijke namen. De een heet Zabad (ook wel Jozacar), de zoon van Simeath en de ander

is Jozabad, de zoon van Simrith.

Simeath en Simrith zijn van buitenlandse afkomst; de een komt uit Ammon, de ander uit Moab. De moordenaars van Joas zijn dus voor de helft afkomstig uit volken, waar de afgoden gediend werden en het is vanwege de afgodendienst van Joas dat de Heere hem onder Zijn oordeel brengt. Laat dat ook weer niet zien dat de Heere de Soeverein van hemel en aarde is?

Dat het volk alle respect voor de koning verloren heeft blijkt wel bij diens begrafenis. Zijn dode lichaam wordt van Millo naar Jeruzalem overgebracht en daar wordt het begraven. Maar niet, zoals dat bij de begrafenis van een koning verwacht mocht worden, in de graven van de andere koningen, maar op een andere plaats.

De eer van een koningsgraf wordt hem niet gegund.

Het was zo mooi begonnen. Een tijd lang ging het ook heel mooi. Maar het eind is een en al droefheid. Het liep laag af. Heel laag. God geeft de Zijnen genade en eer. Als we daar echter niet in delen en als de Heere ons geeft wat we ons waardig gemaakt hebben, dan eindigt alles in een donkere nacht.

P. den Butter

"Als de stem in uw binnenste u vermaant, als ge u heimelijk toch ledig en arm gevoelt, o, bid God vurig, of Hij dan al uw tegenstand en hoogmoed wil breken. Wie niet wil schreien hier, zal het, vrees ik, eeuwig in de hel moeten doen."

G. Wisse,

De droefheid naar God

De classis heeft een positief en unaniem besluit genomen bij de examinering van br. H. Bor. Daardoor kan de intrededienst in Poederoijen op D.V. 22 oktober 2010 om 19.00 uur doorgaan.

(zie voor gegevens de advertentie in de vorige Bewaar het Pand nr. 18).

*In 2 Koningen
12:17 en 18
lezen we dan
dat Hazaël
ook de strijd
zoekt met
Juda.*

Het avondmaalsformulier [38]

“Eerstelijk dat wij ganselijk in onze harten vertrouwen dat onze Heere Jezus Christus (naar luid der beloften die aan de voorvaderen in het Oude Testament van het begin af geschied zijn) van de Vader in deze wereld gezonden is, ons vlees en bloed heeft aangenomen...”

De inhoud van deze zin uit ons avondmaalsformulier – een belijdenis! – hebben we de vorige keer gezien. Maar aan enkele woorden daaruit gaf ik nog geen aandacht. Het is de tussenzin die tussen haakjes is gezet: *“... naar luid der beloften die aan de voorvaderen in het Oude Testament van het begin af geschied zijn...”* Daarover gaat het in deze bijdrage.

De kerk van de oude bedeling heeft geleefd bij de beloften van God. Ze moesten het doen met de toezeggingen van de Heere.

Heden vervuld

Lukas vertelt ons in zijn evangelie over enige sabbat waarop de Heere Jezus met Zijn discipelen in Nazareth is. Het is de stad waar Hij is opgegroeid. Enkele weken daarvoor was Hij vertrokken, want naar de wil van Zijn hemelse Vader was het nu de tijd dat Hij zou gaan prediken in het hele land van Judea en Galilea. De tijd van Zijn openbare optreden is aangebroken. Die tijd is begonnen met de verzoeking in de woestijn door de duivel. Maar de Heere Jezus heeft de overste van de wereld weerstaan. En Jezus keerde wederom door de kracht des Heiligen Geestes naar Galilea. Opnieuw komt Hij dus in Zijn stad, in Nazareth. En Hij ging, naar Zijn gewoonte, op de dag des sabbats in de synagoge. We kennen de geschiedenis. Jezus ontvangt de boekrol om in deze synagogedienst uit de Schriften te lezen. Het is de rol van Jesaja. Hieruit leest Hij: *“De Geest des Heeren Heeren is op Mij. Daarom heeft Hij Mij gezalfd. Hij heeft Mij gezonden om de armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen die gebroken zijn van hart, om de gevangenen te prediken loslating en de blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid. Om te prediken het welvaargename jaar des Heeren.”* En toen Hij het boek had dicht gedaan en

aan de dienaar teruggegeven, begon Hij te zeggen tot de verbaasde mensen van Nazareth: *“Heden is deze Schrift in uw oren vervuld!”*

Wat doet de Heere Jezus daar in Zijn vaderstad? Hij laat zien dat de beloften van het Oude Testament heenwezen naar Hem. *“Heden, vandaag, nu Ik hier in uw midden sta, heeft de Heere al die beloften aangaande de Messias vervuld”*. En daarmee wijst Hij op Zichzelf. Hij is de Christus die door de Vader gezonden is om Zijn volk zalig te maken van hun zonden. *“Ziet, mensen van Nazareth, hier ben Ik. Ziet, hier is uw God. Beter dan wie ook, weet u dat Ik een waarachtig, een echt mens ben. En beter dan wie ook kunt u weten dat Ik een rechtvaardig, een zondeloos mens ben. Vanaf mijn prilste jeugd tot nu toe heb ik geen enkele zonde gedaan. En nu openbaar ik Mij als degene die van de Vader gezonden is als de Knecht des Heeren. De Gezalfde door de Vader om alles te doen wat er voor de zaligheid van zondaren nodig is. Deze ben Ik. Zie, hier is uw God! Gods beloften zijn in Mij heerlijk vervuld!”*

Naar luid der beloften

Olevianus is in zijn avondmaalsformulier bezig om aan te geven wat de inhoud van het gedenken aan de Dis des verbonds is. Het Voorwerp van die gedachtenis is Christus Zelf. *“Aldus zullen wij Zijner daarbij gedenken...”* In zijn geladen woorden over Wie deze Christus is, wijst hij Hem allereerst aan als Degene die in Zijn geboorte het vlees en bloed van ons mensen heeft aangenomen. Hij is gekomen in de volheid des tijds. En dat alles is gebeurd *“naar luid der beloften die aan de voorvaderen in het Oude Testament van het begin geschied zijn.”* De kerk van de oude bedeling heeft geleefd bij de beloften van God. Ze moesten het doen met de toezeggingen van de Heere. Meer hadden ze niet. Door heel het Oude Testament heen klinkt het telkens weer: *“Hij komt, de Bestrijder en Overwinnaar van*

de oude slang! Hij komt, het ware Zaad van Abraham! Hij komt, de grote Zoon van David! Hij komt, de gewillige Knecht des Heeren! Hij komt, het Licht dat in de duisternis zal opgaan! Zie, Hij komt!”

In het paradijs is het al begonnen. De Heere Zelf was de eerste evangelieprediker. Nadat de mens in zonde was gevallen, kwam de Heere op hem af. Dat had kunnen zijn met het zwaard van Zijn oordeel. Opdat Hij daarmee de mens zou treffen. De Heere had het immers gezegd: *“Ten dage als ge daarvan eet, zult ge de dood sterven!”* Is het een wonder dat de gevallen mens vluchtte? Weg van de Heere vandaan? Want hij had zich het oordeel waardig gemaakt. De Heere had het toch gezegd?! En nu zou de uitvoering van het vonnis volgen. Maar wat een wonder. Nu komt de Heere met Zijn evangeliewoord. Met de belofte van Eén die sterker is dan de gevallen mens. *“Ik zal vijandschap zetten...”*

Maar bij die belofte is het niet gebleven. Uit die ene belofte zijn alle andere beloften voortgekomen. Terecht wordt dan ook gesproken van de moederbelofte. Abraham, de patriarch werd de nieuwe draager van de belofte. In Zijn zaad zouden alle geslachten van de aarde gezegend worden. Abraham geloofde en de Heere rekende hem dat geloof tot rechtvaardigheid. Ik denk aan die andere aartsvader, Jakob. Op zijn sterfbed ziet hij op Juda, zijn zoon. Als een ware prediker van het evangelie roept hij het uit: *“Juda, gij zijt het. U zullen de volken loven. De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten. Totdat de Silo, de Vredevorst, komt. Hem zullen de volkeren gehoorzamen.”* Jacob heeft over Juda heen mogen zien op Hem die komen zou. En hij tekent Hem hier vooral in Zijn koninklijke gestalte. Aan Hem zou alle macht in hemel en op aarde gegeven worden. De volken zouden Hem gehoorzamen. En de stervende Jacob – het was hem met deze belofte genoeg om zich gerust neer te leggen en zijn geest aan de Heere te bevelen. *“Op Uw zaligheid wacht ik, o Heere.”* Met dit geloof in zijn hart is hij gestorven. En zijn ziel ging

over tot aanschouwen van Hem over wie Hij zojuist getuigd had. De kerk van het Oude Testament heeft in dat geloof geleefd en is daarop ook gestorven.

Profeten

Op velerlei manier hebben ze van Hem die komen zou getuigd: patriarchen, psalmisten en profeten. Door middel van hen klinken de beloften *“die aan de voorvaderen in het Oude Testament van het begin geschied zijn.”* Vooral de profeten hebben over Hem gesproken. En van alle profeten denken we met name aan Jesaja, de koninklijke profetenfiguur. Jesaja, die met zoveel vuur en zoveel drang getuigd heeft van de komende Middelaar en Verlosser. Niet voor niets wordt hij wel ‘de evangelische Jesaja’ genoemd. Hoe heeft Hij Christus geschilderd in zijn onderscheidene naturen. Als de Man van smarten in Wie geen gedaante noch heerlijkheid was. Maar ook in Zijn goddelijke heerschappij, wiens naam is Wonderlijke Raadsman, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vrededorst. Jesaja de evangelist onder de profeten. Maar ik denk ook aan Jeremia, die Christus tekent als “de Heere, onze gerechtigheid”. Aan Ezechiël die Hem predikt als de enige Herder. Ik noem Micha die Hem verkondigt als de Heerser van de dagen der eeuwigheid; die nochtans geboren zal worden, geboren in Bethlehem. Ik denk ook aan Daniël die Hem ziet als de Zoon eens mensen, bekleed met majesteit en heerlijkheid.

De profeten waren het die van Godswege het volk opriepen tot bekering en geloof, in een tijd van afgoderij en hoererij. Predikers van Gods wet waren ze. Ze kwamen op voor het recht van hun God en ze predikten het oordeel en de goddelijke straf over alle onbekeerlijkheid. Maar zij mochten de tijd van Gods welbehagen eveneens prediken. De Knecht des Heeren, Hij zou komen, de Middelaar en Verlosser. Predikers van het evangelie - dat waren zij vooral.

Nochtans

De vromen van Israël, ze hebben geleefd bij Gods beloften. “Abra-

ham, uw vader”, zo zegt de Heere Jezus, *“heeft met verheuging verlangd, opdat Hij Mijn dag zien zou. En hij heeft hem gezien en hij is verblijd geweest”* [Joh. 8: 56]. Wat was er te zien voor de aartsvader? Met zijn gewone ogen niets. Helemaal niets. En wat hij zag, was zelfs nog tegengesteld aan de belofte ook. Hij zag een land dat het zijne niet was. Hij zag een onvruchtbare vrouw. En toen hij zijn zoon in de armen had, zag hij ook niet meer dan een gewoon menskind. Nee, te zien was er niet veel. Maar met de ogen van het geloof zag Abraham des te meer. Hij heeft zich zalig gezien. Hij heeft zich zalig geloofd. Toen hij in de gave van zijn zoon de Gave van de ooit komende Zoon zag, het beloofde Zaad.

Als zoveel eeuwen later de Heere Jezus geboren wordt, zijn ze er nòg, de vromen. We treffen ze aan in Jeruzalem, zij die de Vertrouwing van Israël verwachten. Simeon, en de oude Anna. Ze wijken niet uit de tempel, met vasten en bidden, God dienende nacht en dag. Levend in de verwachting van Hem die komen zou. Ze geloven tegen hoop op hoop. En hun God heeft hen niet beschaamd. *Hij heeft gedacht aan Zijn genade, Zijn trouw aan Israël niet gekrenkt!*

Niet zonder reden schrijft Olevianus over de beloften die aan-

gaande Christus in het Oude Testament gedaan zijn. Want ook de kerk van de nieuwe bedeling moet evengoed van Gods beloften leven. *“Wat is een Christen nodig te geloven? Al wat ons in het Evangelie beloofd wordt...”*, zo belijden we toch [HC, zondag 7]. Ook Gods kinderen van na Christus’ komst leven en geloven *als ziende de Onzienlijke* [Hebr. 11]. Ook zij kunnen niet anders dan putten uit de genadige beloften Gods. Jazeker, ze mogen weten dat de Christus gekomen is. En dat alle dingen ter zaligheid gedaan zijn. En dat de Koning van de Kerk nu in de hemel troont. En dat Hij Zijn Kerk bewaren zal bij de kostelijke erfschat van de vergeving der zonden en het eeuwige leven. Maar is dat alles dan zichtbaar? En is het alles altijd tastbaar en voelbaar?

Nee, nog steeds geldt het: de rechtvaardige zal door het gelóóf leven. Niet zien en nochtans geloven. Maar de vaste grond der dingen zijn de beloften Gods, die in Christus ja en amen zijn. Gode tot eer en mijn ziel tot zaligheid. Voor het geloof zichtbaar – ja toch zichtbaar! - gemaakt in de tekenen van het gebroken brood en de vergoten wijn. Opdat mijn zwakke en zo dikwijls aangevochten geloof het weten zou: *“Zie, hier is uw God!”*

J.M.J. Kieviet

*Als zoveel
eeuwen later
de Heere Jezus
geboren wordt,
zijn ze er nòg,
de vromen.*

Kerkelijk actueel

Persschouw

Ditmaal een kleine rondblik door enkele landelijke kerkelijke organen. Het gaat om onderwerpen die van groot belang zijn voor het persoonlijke leven. Het eerste artikel stond in het kerkblad van de HHK en is van de hand van Ds. P. den Ouden. Het tweede komt uit de Saambinder, het kerkelijk orgaan van de Gereformeerde Gemeenten. Het werd geschreven door Ds. W.J. Karels.

Ds. den Ouden schrijft: “We luisteren naar wat Alexander Whyte schrijft over heer Natte Ogen, die we tegenkomen in Bunyan’s Heilige Oorlog. ‘Zo helder als tranen’ zo prezen de

Perzen de heerlijkste waterfonteinen aan. Maar Natte Ogen zou het met die uitdrukking niet eens zijn geweest. Hij zei: *‘Ik zie vuil in mijn tranen en onreinheid op de bodem van al mijn gebeden. Natte Ogen is in onze ogen*

Ontwaakt
Verlangen
met een koord
om zijn nek en
Natte Ogen
met ineenge-
wongen
handen.
Zo gingen ze
op weg.

een hopeloos geval. Hij is bijna onuitstaanbaar. Hij zou de grootste heilige nog zijn geduld doen verliezen. Hij is nooit tevreden en hij is nooit gerust, hij blijft altijd maar moeilijk doen, die Natte Ogen. Met die man is het onmogelijk uit te houden. De allerbeste gebeden en tranen, zoals de grootste heilige die nog niet zou voortbrengen, schieten in de ogen van Natte Ogen nog te kort. Tranen, waar wij ons mee zouden vertroosten en verzekeren, zelfs lange tijd nadat we ze vergoten hebben, over die tranen weent hij nog, zoals wij zouden wenen over onze grootste zonden. Zijn bidvertrek maakt al zijn schoonheid tot verderf al zijn gerechtigheden tot gescheurde vossen. Geen wonder dat iedereen zo'n man uit de weg gaat. Behalve Ontwaakt Verlangen. Hij zei tegen de burgers van stad mensenzijl: Ik wil prins Immanuel uw smeekschrift aanbieden, maar op één voorwaarde: dat Natte Ogen met me mee gaat. En zo ging daar die onafscheidelijke tweeling, droefheid over de zonde en een honger naar heiligheid, hand in hand naar het paleis van Immanuel. Ontwaakt Verlangen met een koord om zijn nek en Natte Ogen met ineengewongen handen. Zo gingen ze op weg. U zegt dat u niet zoveel vuil kan ontdekken op de bodem van uw gebeden? Ik weet wel hoe dat komt. Omdat u niet de ogen van Natte Ogen hebt. Als u zijn ogen zou hebben en u zou dan op uw gebeden en tranen uw natte ogen richten, dan zou u hem gaan begrijpen. Dan zou u van hem gaan houden. Dan kiest u de kant van die ontroostbare ziel. Dan wilt u niemand anders liever meenemen als u prins Immanuel uw smeekschriften gaat aanbieden.

Lees die boeken die er op gericht zijn om gebroken harten te maken. Natte Ogen, die goede, beste man, was zo bang dat hij nog niet genoeg verbroken was. Hij snikte: 'Goede lieden hebben soms slechte kinderen en de oprechten krijgen dikwijls huichelaars.' Het zijn juist de oprechten, die zo vaak vrezende dat ze onoprecht zijn.

Na nog verder aan Natte Ogen allerlei lessen ontleend te hebben, besluit Whyte met een indringend woord. 'Geestelijke prediking, recht toe recht aan, inwendig, toetsend, bevindelijk. Prediking voor een hart dat worstelt om heiliging. Prediking voor mensen wier leven er geheel op gericht is om zich een nieuw hart te maken (Ezech.

18:31). Dat soort prediking wordt in onze dagen (1870) nauwelijks meer gevonden. Er is op de kansels wel veel geleerdheid, grote welsprekendheid en grote ernst, maar bevindelijke prediking, prediking naar het hart, prediking met tranen ('wet-eyed' preaching, vgl. Hand. 20:31) is iets wat verdwenen is'.

In een heel eenvoudig beeld zien we hier wat een gebroken hart en een verslagen geest betekenen kunnen. Deze gestalte hebben we ook nu nog nodig, maar deze is zeldzaam geworden. In de wereld geldt het devies dat we onze gevoelens niet verbergen moeten. In de kerk gebeurt dat maar te vaak; gevoelens van droefheid en van blijdschap, want die beide hangen met elkaar samen. Een bekende regel luidt: "Ween, kind der aarde, ween, omdat g' een zondaar zijt". Het gevoel, emotie nog minder, is zeker geen grond en de een heeft er meer van dan de ander, maar een mens is geen robot; Gods werk laat de ziel en onze gevoelens niet ongemoeid. Het zou erg zijn als bij het gemis aan tranen, ook de bediening van Gods Geest, Die deze tranen werkt, verdwenen zouden zijn.

Uit de Saambinder:

Hoe komt God nu aan Zijn eer? Bij de redactie kwam een vraag binnen met het verzoek deze te beantwoorden in De Saambinder. De vraagsteller worstelt met het probleem dat er in zijn leven wel ogenblikken zijn geweest, met name ook onder de prediking, dat hij heeft mogen geloven dat er een mogelijkheid was om zalig te worden. De liefde Gods voor Zijn Kerk werd geproefd. Maar nu is dat alles weg en toegesloten en blijft er niets anders over dan zonde en een hemelhoge schuld. Een toegepaste Zaligmaker wordt gemist. Wel Zijn liefde gesmaakt, maar Die persoon nog te missen. Wel de verloren staat gezien en een beest geworden voor God. Nu is alles kwijt en schreit het van binnen. Hoe komt God nu aan Zijn eer? Hoe moet het nu verder? Hierop antwoordt Ds. W. J. Karels: "De vraag was: Hoe moet het nu verder, en hoe komt God nu aan zijn

eer? Wel: Is dit niet de les die Christus Zelf leerde: 'Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort'. En 2 Korinthe 4:11: 'Want wij die leven, worden altijd in de dood overgegeven om Jezus wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden'.

Is dit niet de les van het gehele Woord van God? Hebben ook de discipelen met hun bekering, met hun openbaring van de Middelaar en met hun roeping tot het ambt zich uiteindelijk niet geërgerd toen het op de betaling van hun schuld door de Borg aankwam? Hebben ze hem niet allen verlaten? Omdat ze ten diepste nog zo blind waren voor het karakter van de zonde, voor de eis van Gods heilig recht en de noodzaak van betaling? En komt niet juist in deze voldoening van de Borg God aan Zijn eer?

Ds. G.H. Kersten schrijft in zijn catechismusverklaring dat juist in deze weg de Borg de meeste waarde krijgt voor een arme, uitgewerkte en verloren zondaar. Dan moeten wij totaal verdwijnen. Hij moet verschijnen. Wij minder en minder worden, ja, omkomen zelfs. En is dit niet juist datgene waar we ons zo tegen verzetten: dat sterven aan onszelf! Juist dat vrome en godsdienstige vlees wil niet uit genade zalig worden. En zo zeker dat de planting van het ware geloof een eenzijdig Gods-werk is, zo is ook de beoefening van het geloof een werk van Gods Geest. Dat we dan toch maar zouden smeken of de HEERE ons wil bekeren en leren en leiden en onderwijzen in het effen recht des HEEREN. De HEERE leert echter door de onderwijzingen van Zijn Geest niet alleen dat Zijn uitverkorenen zalig kunnen worden door het geloof in Christus, maar Hij leert hen ook hoe ze zalig kunnen worden, namelijk alleen door het Bloed op grond van recht. De HEERE schenke het ons allen uit louter genade.

Van der Groe schrijft:

'Mijn vriend, ik moet er mijn eigen zaligheid, die ik van God uit genade door Christus ben hopen, onder zetten dat Christus u waarlijk genade geven wil, indien gij maar waarlijk genade hebben wilt.

Nu zoude ik u hiernevens raden:

1e Zoek te leren kennen door Christus' Geest wat genade is. O! gij zult die niet begeren voordat gij ze kent. Ik wens

dat Christus u wil doen weten wat genade, genade is.

2e. Zoek ook te leren verstaan wat er toch in de weg staat, dat, daar Christus alzo ruim is in Zijn aanbidding, en zo onbepaald en generaal in Zijn beloften, nochtans uw arme ziel niet door Hem geholpen en tevreden gesteld wordt. Want voorzeker, Hij belooft niet alleen, maar geeft ook ruste aan allen die vermoeid en belast tot Hem komen. Zie Zijn eigen woord (Matth. 11:28).

Al had jij het ook duizendmaal gezien, zie, het nog eens terdege, en geloof het door Zijnen Geest, dan zult jij zekerlijk geholpen zijn en zalig worden.

3e. Zoek ook eens recht te leren verstaan wat zonde en helle, vloek en toorn voor dingen zijn, en wat dingen het voor u zijn. O, ik wens u daartoe Jezus' licht zelf. Studeer maar eens met uw hart bij Gods licht in deze

singen, totdat de binnenste grond van uw hart door Gods Geest eens recht verbrijzeld is; en zie eens hoe lange tijd zij dan nog met Christus en met Zijn genade en almachtige Geest zult kunnen twisten. Laat uw staat en vorige werkzaamheden en ondervindingen en uwe ontmoetingen, daar zij van geschreven hebt, en alles, alles daar zij dagelijks gewend zijt te leven, maar eens geheel rusten; want het is Christus niet en ook niet de weg tot Christus. Gij zijt zelf een schipper (Van der Groe bedoelt hier de vraagsteller, WJK), naar ik leze in uw brief, en zij vaart immers gaarne de kortste weg die goed is. Nu, de Heere doe u ook zo eens handelen met uw eigen ziel en eeuwige zaligheid. Ik bidde u, haal niet meer

er overhoop dan alleen maar de drie dingen die ik u voorgesteld heb. Zet en sluit uw zelve (o, dat het Gods Geest eens met en voor u mocht doen!) maar eens terdege in deze enge en benauwde gevangenis en loop er niet uit, voordat zij als een gebondene door Christus Zelf wordt uitgelaten door het bloed des Verbonds. De mensen nemen duizend keren draaien en omwendingen om in den hemel te komen, maar zij missen het enge pad, Christus Zelve.

Wie met deze vraag worstelt, vindt hier goede raad. Ik denk aan wat van der Groe opmerkt: "laat uwondervindingen... maar eens geheel rusten, want het is Christus niet". De vraag was hoe het nu verder moet; maar we bedoelen dan aan te geven dat we al op de weg zijn, terwijl van de Groe er op

wijst dat Christus alleen de Weg is. Onze bevinding is ook geen weg tot Hem. Deze dingen moeten we nauwkeurig onderscheiden. Ds. Karels wijst er ook nog op dat we niet sterven willen aan onszelf; we zoeken wegen buiten Christus om. We moeten het kleine woord "genade" leren verstaan. Ook onder ons wordt geworsteld met de genoemde vragen. Als dan Chris-

tus zegt: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven", dan ligt daar alles in wat we nodig hebben. Dan vraagt van der Groe: "Wat staat er toch in de weg"? Bij dit licht moeten we onszelf telkens weer onderzoeken.

P. Roos

Bewaar het Panddag

Urk 2010 (2)

De middagvergadering begon om 2 uur. Toen was het derde kenmerk van de eerste christelijke gemeente te Jeruzalem aan de beurt. Hand. 2:42 zegt: zij waren volhardende in de leer der apostelen, in de gemeenschap, maar ook in de breking des broods.

We zongen echter eerst Psalm 63 de verzen 1 en 2, lazen een gedeelte uit Handelingen 2 en mochten de Heere danken voor brood en vis.

Bij de breking des broods, waar de tekst van spreekt, moeten we niet denken aan een gewone maaltijd. Het is immers vreemd als een maaltijd een wezenlijk kenmerk van de kerk zou zijn. Het gaat om de viering van het door Christus ingestelde Heilig Avondmaal. Dat werd in die eerste tijd gevierd tijdens een maaltijd, zoals Christus het Avondmaal instelde tijdens de paasmaaltijd met Zijn discipelen. Men at dan samen, vooral ten behoeve van de armen. De rijken namen voor hen eten mee. Tijdens zo'n liefdemaal of agape werd dan op zeker moment het Avondmaal gevierd. Dat dit ook mis kon gaan bewijst de beschamende praktijk in de gemeente van Korinthe, waar de rijken schransden en schrokken en vooral dronken, en in zulk een toestand het Avondmaal vierden. Zo aten en dronken zij zich een oordeel.

Maar in Jeruzalem lag alles nog zo teer; het waren de dagen van de eerste liefde. Wat een wonder dat dit gebeurde binnen de muren van

dezelfde stad, waar niet lang daarvoor de Heere Jezus verworpen werd! Toen was het: Kruis Hem, kruis Hem! Nu vinden we ze aan de voet van het kruis!

Dat is het werk van de Heilige Geest, Die de ontdekkende prediking van de apostel Petrus had toegepast in veler harten, zodat men zich als zondaar voor God ging zien. Let op Zijn macht, Zijn gewilligheid en liefde! De in zichzelf rechtvaardigen werden zondaar aan Jezus' voeten. Zij bleven aan die gezegende voeten zitten! Zij volhardden in de breking des broods. Hun behoeften waren veranderd, de uitgangen van hun hart strekten zich nu uit tot de gerechtigheid van Christus! Dat is immers Avondmaal vieren? Dat is in je zielsellende troost en houvast zoeken en vinden in het werk van een Ander, Sions Borg en Middelaar.

Is er bij ons behoefte naar Hem? Hebben wij onze verlorenheid ingezien, al moge trap en mate verschillen? Hebben wij Zijn schoonheid in het geloof mogen aanschouwen, tot verwondering en aanbidding?

In de dagen van de Reformatie wilde Johannes Calvijn ook wekelijks het heilig Avondmaal vieren met de gemeente. Het gebruik werd tot misbruik en het gevaar van sleur deed zich voor. Zo gaat dat onder mensen. In Jeruzalem zien we het werk van de Geest. Maar het vlees, ons natuurlijk bestaan kent geen behoeften naar de Heere. Maar

*Let op Zijn
macht, Zijn
gewilligheid
en liefde!
De in zichzelf
rechtvaardigen
werden
zondaar
aan Jezus'
voeten.*

*Maar God zou
Zijn kracht
in Paulus'
zwakheid
volbrengen.
Een dienaar
van God
moet ook veel
bidden.*

door de Heilige Geest komt er toch een volharden, een altijd weer uitgaan naar de bloedfontein met mijn zonden en ellenden.

Dat volharden in Jeruzalem vond zijn bron in het 'volharden' van de Heere, in Hem Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen het werk Zijner handen. Niet de discipelen hebben het Avondmaal ingesteld, maar Christus, Die grotelijks begeerde het pascha met de Zijnen te eten. Het gaat alles van Hem uit, Hij is het Begin en het Einde. Zijn onberouwelijk werk is het geheim van de volharding der heiligen.

Hoe nodig hebben en krijgen wij de Heilige Geest: Och schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest! Zo kwamen we vanzelf terecht bij het vierde en laatste aspect van Handelingen 2:42. Eerst zongen we nog Psalm 119:87 en 88 en daarna beklom ds. B.L.C. Aarnoudse als laatste spreker de kansel van de Eben Haëzerkerk. Zij waren ook volhardende in de gebeden!

Is het bidden geen persoonlijke zaak? Jazeker. Ieder mens is immers ten diepste alleen. Zo had ook de Heere Jezus Zijn persoonlijke gebeden. Toch zijn er ook de openbare en gemeenschappelijke gebeden. Openlijk en eendrachtig zond de christelijke gemeente een hartelijk bidden op tot God. Ze baden niet allemaal tegelijk natuurlijk. Er werd ook geen gebedssamenkomst georganiseerd. In eensgeestesheid riep men de hemel aan.

Waar bad men om? Dat de Naam van de Heere Jezus Christus bekend zou worden bij velen. Zij baden dat de dreiging van de Joden niet alles onmogelijk zou maken. Zij baden dat Gods knechten met vrijmoedigheid Gods Woord zouden spreken!

Ds. Aarnoudse verwees naar Handelingen 4 vanaf vers 23, als een duidelijke illustratie van de volharding in het bidden. O wat is het gebed nodig! Er is ook vandaag zoveel aan de hand. Houdt de Catechismus bij de behandeling van het vierde gebod ons niet voor de Naam des Heeren openlijk aan te roepen? Het gebed in de eredienst is niet het gebed

van de dominee, maar het is een gemeenschappelijk gebed van de gemeente.

Tot het ware bidden behoort dat wij onze nood grondig kennen. Christus leerde de Zijnen het Onze Vader. Het leert ons de Naam des Heeren aan te roepen. Maar ook dat de Naam des Heeren bekend en geprezen worde, dat Zijn Koninkrijk komen zou in de harten van mensen en wereldwijd en het rijk van satan afbreuk zou worden gedaan.

Het gebed wordt de ademtocht der ziel. Na Paulus' bekering lezen we: Zie, hij bidt. Hij bad: Wie zijt Gij en wat wilt Gij? Ook heeft Paulus, later, gebeden om de wegneming van de scherpe doorn in zijn vlees. Maar God zou Zijn kracht in Paulus' zwakheid volbrengen. Een dienaar van God moet ook veel bidden. Brakel zei zelfs dat bidden een eerste vereiste is voor een dienaar des Woords. Er is ook het belang van de voorbede in de kerk, maar ook worden we geroepen elkaar op te dragen. Rijk zijn ook de formuliergebeden en van grote waarde. Ook het bidden voor de Overheid is een roeping. Zo werden allerlei facetten naar voren gebracht. Ds. Aarnoudse eindigde ermee dat bidden ook

aanbidden wordt, hier in beginsel en straks zal het volmaakt aanbidden zijn!

Hij liet nog zingen Psalm 65 de verzen 1 en 3 en sloot daarna met dankgebed. We ontvingen uit Gods hand een rijke dag, met veel stof ter overdenking. We hoorden in de wandelgangen van zegen en dat God harten geraakt en zielen vertroost had. We hebben de liefdeband gevoeld, de liefde tot elkaar en de liefde tot de Waarheid bovenal. Dat geeft een geestelijke band. Het was dan ook volkomen op zijn plaats dat ds. Aarnoudse tenslotte nog liet zingen Psalm 133 de verzen 1 en 3.

De boekentafel werd opgeruimd. Er was nog aandacht gevraagd voor het boek van ds. P. Roos over het huisbezoek: aan te bevelen! Sommigen bleven nog wat npraten en koffie drinken. Handen werden geschud. De Driebergenaren klommen weer in hun bus. De koster kon de kerk weer voor de zondag in gereedheid brengen. De dag was weer voorbij. De grote eeuwigheid openbare rijke vrucht, ook van onze Panddag anno 2010 op Urk.

K. Hoefnagel

Boekbesprekingen

GEMEENTE EN PASTORAAT

Van de hand van ds. P. Roos verscheen een kloek boek getiteld: "Schapen hebben een gezicht". De ondertitel luidt: 'Schetsen over gemeente en pastoraat.' Dit boek is de uitgebreide uitwerking van een lezing die de auteur heeft gehouden onder de titel 'Huisbezoek in de praktijk'. Zowel ambtsdragers als gemeenteleden hebben te maken met de uitoefening van het pastoraat. We willen u in onderstaand artikelje een indruk geven van de inhoud van dit boek waarvan de titel ontleend is aan Spreuken 27: 23-27.

De inhoud

Het boek bevat vier delen: 1. Wortel en fundament. Hierin worden Bijbelse lijnen getrokken en Bij-

belse voorbeelden gegeven. 2. Verleden en heden. Hierin komt de geschiedenis aan de orde: Rome, Reformatie, Nadere Reformatie tot en met onze tijd toe. 3. Leiding en weiding. Hier wordt aandacht gegeven aan de ambtsdrager en de gemeenteleden waaronder Gods kinderen in al hun schakeringen en diversiteit. 4. Troost en vermaan. Het pastorale gesprek wordt aan de orde gesteld en het vermaan wat dient te klinken.

Schapen en bokken

Er zijn schapen en bokken in de gemeente, er is waarheid en leugen. Er is ware en valse genade. Er zijn geestelijke en natuurlijke mensen. Er is onderscheid tussen leven en dood. De gelijkenis van

de Zaaier is wat dat betreft heel duidelijk. Er zijn schijndoden, zieken, stervenden en slapenden. Hiermee dient de zielszorg te rekenen. Er is tarwe en onkruid, er zijn wijze en dwaze maagden. We lezen op blz. 237 "De onderscheidende prediking wordt in onze tijd te veel nagelaten. De gelovigen worden over één kam geschoren. Er wordt van uitgegaan dat het wel goed staat met de gemeente." Gods Woord waarschuwt tegen zelfbedrog. Daarom is zelfbeproeving noodzakelijk. De Heere is Hartenkenner. Terecht schrijft de auteur eveneens op blz. 237 "Wel hebben wij de roeping om in duidelijke gevallen eerlijk de mensen aan te spreken op hun geloof of ongeloof, op grond van heldere criteria, die Gods Woord ngeeft."

Het avondmaal

Het pastoraat rond het avondmaal geeft aandacht aan de vraag of men recht heeft om ten avondmaal te gaan. Hartekennis van de drie stukken (ellende, verlossing en dankbaarheid) is nodig. We lezen op blz. 311 terecht: "Gods beloften zijn gewis. Daar ligt de grond van de hoop. Er wordt niet gevraagd dat u de beloften gewis gelooft. Niet uw geloof, maar de beloften staan vast. Let er dus op waar het woord 'gewis' bij staat. Als het erom zou gaan dat we de beloften gewis zullen geloven, is ons subjectieve geloof de zaak. arom alles draait. Op zich is die vraag heel belangrijk, maar hier wordt een betere grond geboden. Het gaat om de gewisse beloften van God. In die beloften ligt zekerheid." Op blz. 315 lezen we: "Het zal in onze tijd ook nodig zijn een slagboom op te werpen op de weg naar het avondmaal. Hoe nuttig zou het zijn als een doorgewinterde avondmaalganger zonder genade eens concludeerde dat hij geen werkelijke toegang heeft. Dan zou hij daardoor een stap dichterbij het echte behoud zijn aangeland. We komen binnen door eerst erbuiten gezet te worden. De Heere wil juist die weg gebruiken. Hoe nodig kan dat ook voor u zijn. De farizeeër moet een tollenaar worden. In die weg leert

de Heere ons om tot Christus te vluchten."

Kerkgang

Ook over de kerkgang zal op de huisbezoeken gesproken worden. Het komt voor dat leden van de gemeente maar eenmaal naar de kerk komen. Allerlei redenen worden daarvoor aangevoerd. Men heeft het te druk met allerlei andere dingen. Dit kan er de oorzaak van zijn dat familiebezoek op zondagmiddag plaatsvindt. De auteur voert ook aan dat vluchtige, vlotte, oppervlakkige prediking de kerkgang niet bevordert. We lezen op blz. 334 "Het lijkt vreemd, maar het is waar: als mensen er nog echt voor moeten gaan zitten, komt men beter naar de kerk. Je komt nog ergens voor. De preek is dan geen inhoudsloze vorm, maar hij vormt de kern van het leven." Ds. Roos wijst ook op de toegenomen mondigheid van de mens en het afnemend gezag van de kerk en van Gods Woord. Dit bevordert de kerkelijk trouw niet. Soms komt het voor dat kinderen onder de tien jaar vrijwel nooit in de gewone diensten aanwezig zijn vanwege kindernevenactiviteiten of zondagsschool tijdens de kerkdienst. Op blz. 335 lezen we: "Er is veel meer aan de orde dan alleen maar nalaten van kerkelijke vormen. Weliswaar wil men het gebrek compenseren door middel van doordeeweekse groepen en Bijbelstudiekringen, maar ook dan moeten we stellen dat de kracht van de prediking wordt ingeruild voor subjectieve activiteiten van enkelingen."

Het huwelijk

Helaas neemt ook in onze kringen de huwelijksproblematiek toe. Meestal krijgt het pastoraat hier veel te laat mee te maken. Het zou beter zijn eerder pastorale hulp in te roepen. Enerzijds is het waar dat gemeenteleden huwelijksperikelen zolang mogelijk voor zichzelf willen houden, anderzijds zou het toch beter zijn hulp te zoeken. We lezen op blz. 141 "U als ambtsdrager zult alert moeten zijn op verborgen signalen die u tijdens een bezoek bereiken. Het moet niet zo ver komen dat

u gerichte vragen daarover stelt. Dat past ons niet. Het moet bij de mensen zelf vandaan komen. Ik heb wel broeders gekend die een mijns inziens overmatige belangstelling hadden voor zaken van huwelijk en seksualiteit. Hoed u in ieder geval voor deze verzoeken; ga ze uit de weg." De auteur raadt aan met een aanstaand echtpaar het huwelijksformulier door te nemen. Dan kunnen veel zaken die het huwelijk betreffen aan de orde gesteld worden.

Hartelijke aanbeveling

We hebben maar een eerste beperkte indruk kunnen geven van de rijke inhoud van het boek. Een ander zou misschien andere dingen naar voren hebben gebracht. Er zou uiteraard veel meer over dit boek te schrijven zijn, maar dat laat de opzet aan dit artikelje niet toe. We willen dit boek van harte bij ambtsdragers en gemeentelieden aanbevelen: neem en lees zelf. De auteur schrijft vanuit een jarenlange ambtelijke ervaring. Het boek bevat veel achtergrondinformatie die denk ik vooral door de geïnteresseerde ambtsdrager geraadpleegd zal worden. Veel aandacht wordt ook gegeven aan de praktijk van huisbezoek en ander ambtelijk bezoek. Dat is waardevol zowel voor ambtsdragers als gemeentelieden. Laat u niet afschrikken door de dikte van het boek. U kunt eruit halen wat voor u interessant is en van belang is. De inhoud van het boek is het aanschaffen zeker waard en voor de prijs hoeft u het niet te laten. Ds. P. Roos, Schapen hebben een gezicht. Schetsen over gemeente en pastoraat. Gebonden, 365 blz., € 22,90, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-90-336-0873-5.

A. van Heteren

Kandidaat theologie heeft grote belangstelling voor preken die zijn uitgegeven in de serie De Levensbron (tot 1950).

Wie kan mij eraan helpen?
Tel. 0318 - 456 934;
mob. 06 - 53 96 97 43.

Stort uw bijdrage op

rekening 32 06 66
t.n.v. Stichting China
Postbus 1150
3900 BD Veenendaal

Postbus 22 3860 AA Nijkerk
www.messiasbelijdendejoden.nl

Voor informatie:
Ds. G. Bouw
Tel.: 0172 - 470040
E-mail: g.bouw@solcon.nl

Steun de evangelieverkondiging door Messiasbelijdende Joden in Israël

Stort uw gift
op rekening 37 78 53 496 (Rabobank)
of 833 07 97 (Postbank)

Wij verzorgen graag een lezing
of diaprojectie op uw gemeentevond
of verenigingsavond

Friedensstimme

Op Zijn
Woord

"Iedere Rus een eigen Bijbel? Niet realistisch!"

Op Zijn Woord én met ondersteuning van Friedensstimme werken tientallen evangelisten in de voormalige Sovjet-Unie. Friedensstimme wil graag meer mensen het Evangelie laten horen. U kunt daarbij helpen. Door gebed en door gaven. Op Zijn Woord! Uw bijdrage is welkom op: GIRO 41 32 334.

Postbus 15 | 2800 AA Gouda | T 0182 - 538 544 | www.friedensstimme.nl

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10,
8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,
2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl
Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting
Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 12,50 per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde
Staten en Canada 10 dollar per jaar.
Advertenties € 0,35 (ex. BTW) per mm
met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

"En moeten zij helaas! zo menigmaal nog klagen over hun verdorvenheden en bondsbreuken, - o, dat goddelijk huwelijksverbond met hun Jehovah is er tegen bestand. God is de Eerste, het een en het al in, wat aangaat deszelfs vastigheid en onverbrekelijkheid. God is in deze verbondsomhelzing, o neen, wel niet aan hen, maar des te meer aan Zich Zelf verplicht, om eeuwig hun God te zijn.

G. Wisse,
De droefheid naar God